

وزیر مداخله جوی انگلیس در ایران+عکس

۱۱ شهریور ۱۳۹۴ ساعت ۱۸:۳۲

لرد کرزن وزیر امور خارجه دولت استعمارگر انگلستان که قرارداد ۱۹۱۹ را با ایران بست، جمله معروفی دارد: «من حتی ۵ دقیقه هم صرف آن نمی کنم که بپرسم آیا ما محبوب مردم هستیم یا نه! پاسخ با جوهر قرمز بر روی نقشه جهان نوشته می شود».

در روز ۱۲ شهریور ۱۲۹۴ رئیسعلی دلواری فرمانده نیروهای مقاومت تنگستان در برابر نیروهای انگلیسی به شهادت رسید. و در تقویم ایران به روز مبارزه با استعمار انگلیس شناخته شده است. به همین دلیل به معرفی وزیر امور خارجه مداخله جو در امور ایران و عاقد قرارداد

نام لرد کرزن برای ایرانیان یادآور قرارداد ۱۹۱۹ و تلاش قلدرمآبانه وی به عنوان وزیر امور خارجه انگلستان در سال های پس از جنگ جهانی اول برای تثبیت سلطه آشکار بریتانیا در ایران است.

Iranian Historical Photographs Gallery : www.forman.com

عده‌ای نیز با ذکر نام وی، کتاب معروف «ایران و قضیه ایران» را که حاصل حضور وی در سال ۱۸۸۹ در کشور ما بود را به خاطر می‌آورند. بی‌جهت نبود که وی از میان تمامی مسائل مبتلا به سیاست خارجی انگلستان شخصاً قضیه ایران را در سال‌های پس از جنگ اداره می‌کرد و مدعی بود که در این زمینه تخصصی ویژه دارد.

البته حضور وی به عنوان نایب‌السلطنه هند بریتانیا که از ۳۰ دسامبر ۱۸۹۸ آغاز شد نیز در افزایش آگاهی او درباره ایران موثر بود. لرد کرزن در وصیت‌نامه خود تأکید داشت که درباره تصدی‌گری وزارت خارجه توسط وی بیشترین تبلیغات صورت بگیرد

دستیابی به سمت وزارت خارجه یکی از آرزوهای جرج ناتانیل کرزن بود که در واپسین سال‌های حیات وی تحقق یافت و این برای او بسیار با اهمیت بود.

آرزوی دیگر وی رسیدن به پست نخست‌وزیری بود که هیچگاه تحقق نیافت. نکته در خور توجه برای ایرانیان از بررسی زندگی سیاسی لرد کرزن، آن هم در آخرین سال‌های آن تلاش وی برای تحمیل قرارداد ۱۹۱۹ به ایران بود نکته دیگر که بسیار حائز اهمیت است اختلاف دستگاه وزارت خارجه و در رأس آن لرد کرزن با دستگاه نخست‌وزیری است که در رأس آن «لویدجرج» قرار داشت.

این اختلاف دیدگاه باعث پیشبرد همزمان دو طرح یعنی قرارداد ۱۹۱۹ و کودتای سوم اسفند ۱۲۹۹ از سوی دو جناح عمده حاکمیت انگلستان در ایران شد.

بدون درک دقیق این نکته و بازتاب این انقلاب دیدگاه در امور داخلی ایران به سختی می‌توان به تحلیلی درست از رویداد کودتای سوم اسفند ۱۲۹۹ رسید.

لرد کرزن با تکیه بر دیدگاه امپریالیستی و نژادپرستانه خود معتقد بود که خدای جنگ‌ها بار دیگر امپراتوری بریتانیا را به عنوان ابراز مشیت الهی برگزیده بود.

وی طبقات برگزیده انگلیس را ابزار اراده الهی برای هدایت بشریت معرفی می‌کرد و معتقد بود که «امپراتوری داری» توام با مسئولیت‌های دینی در قبال اقوام زیر دست تداوم خواهد یافت.

کرزن معتقد بود که تداوم سلطه انگلستان بر جهان در گرو پرداخت هزینه‌های سلطه‌گری است. به همین جهت طرح وی برای اداره جهان توام با صرف هزینه‌هایی بود که از سوی طرفداران «امپراتوری داری دموکراتیک»! یعنی لویدجرج و اطرافیان

بررسی دقیق قرارداد ۱۹۱۹ و کودتای ۱۲۹۹ اختلاف این دو دیدگاه را در امپراتوری داری و تداوم سلطه امپریالیستی به خوبی آشکار می‌سازد. بر اساس مفاد قرارداد ۱۹۱۹ م دولت انگلستان موظف بود برای بازسازی ارتش و مالیه ایران که همگی در راستای تامین منافع آن کشور بود مبالغی هزینه نماید و در ضمن حضوری آشکار در ایران داشته باشد، اما طرفداران کودتای ۱۲۹۹ که تحولات ایران و اساساً شکل‌گیری خاورمیانه جدید بر اساس نظریات آنان صورت پذیرفت همان مفاد قرارداد ۱۹۱۹ م را که ضامن غارت منابع ایران و تامین‌کننده منافع انگلستان بود با نیروی ایرانی و با سرمایه ایرانی به اجرا درآوردند. تکیه بر عوامل بومی ترفندی بود برای گریز از خشم ملل تحت استعمار و تداوم سلطه بدون صرف هزینه فوق‌العاده.

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/۳۱۴۳۴/عکس-ایران-انگلیس-جوی-مداخله-وزیر>